

Sygn. akt VI Gz 281/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka z o.o. w J.

przeciwko (...) Spółka z o.o. w J.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Krośnie V Wydziału Gospodarczego z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt V GNe 534/15

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Krośnie oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. W uzasadnieniu wskazał, iż pozwana nie wykazała w sposób dostateczny zasadności udzielenia zwolnienia. Z odpisu KRS wynika, że pozwana spółka została zarejestrowana 29.09.2011r. i posiada kapitał zakładowy w wysokości 600 000zł. Działa zatem na rynku od kilku lat, nie sposób powiedzieć, że należy do spółek niewielkich, a zatem winna być przygotowana do funkcjonowania w profesjonalnym obrocie gospodarczym. Pozwana ograniczyła się jedynie do przedłożenia wyciągu z rachunku bankowego, pisma komornika o zajęciu rachunku bankowego oraz oświadczenia zarządu o braku „wolnych środków”. Tymczasem dane te nie oddają w pełni rzeczywistej sytuacji finansowej spółki, skali prowadzonej przez nią aktualnie działalności gospodarczej – a zatem skali ewentualnie spodziewanych zysków i istniejących zobowiązań finansowych. Nie wyjaśniają również w żaden sposób, czy nastąpiło w przeszłości jakiegokolwiek zdarzenie faktyczne, które uniemożliwiło (lub zlikwidowało w sposób nieoczekiwany dla strony), zapasy finansowe, które winna ona gromadzić na ewentualne sprawy sądowe. W szczególności nie jest wystarczające oświadczenie o braku wolnych środków, skoro te potrzebne na pokrycie należności sądowych (w niniejszej sprawie stosunkowo niewielkich), mogą być przejściowo sfinansowane różnymi drogami, choćby przez zbycie zbędnego majątku, czy w ostateczności przy symbolicznym kredytowaniu. Stąd jedynym dowodem przedstawionym przez pozwaną jest wyciąg bankowy z 30.06.2015r., przy czym brak wskazania, czy jest to jedyny rachunek pozwanej. Nie jest to jednak wystarczająco przekonujący dowód sytuacji ekonomicznej uniemożliwiającej uiszczenia symbolicznej w istocie opłaty. Stan rachunku w dacie sporządzenia wydruku może być rezultatem przejściowego zbiegu kilku operacji finansowych i może już kilka godzin później, przedstawiać się zupełnie inaczej. Nie może zatem wskazywać całościowo na sytuację ekonomiczną podmiotu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pozwany wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych od zarzutów od nakazu zapłaty w całości lub w części, ewentualnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu dla niniejszego wskazał, iż to nie on jako pozwany wybrał moment zainicjowania postępowania sądowego stąd nie mógł liczyć się z możliwością prowadzenia postępowania sądowego i odłożenia na ten cel stosownych środków. Ponadto wykazał, iż jego sytuacja finansowa nie pozwala na opłacenie zarzutów. Pozwany do zażalenia przedłożył również listę zobowiązań do zapłaty których nie reguluje z powodu braku środków. Jego rachunek został zablokowany wobec dokonanego zabezpieczenia, miał on tylko kilka dni na zgromadzenie stosownych środków.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie jest uzasadnione.

Na mocy art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego od uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów. Trzeba podkreślić, iż pozwany swój wniosek zawarty w zarzutach uzasadnił w sposób bardzo ogólny i lakoniczny, nie przedstawiając Sądowi na potwierdzenie zasadności swego wniosku żadnych dokumentów obrazujących sytuację finansową spółki ograniczając się jedynie do gołosłownych twierdzeń w zakresie braku możliwości wygenerowania środków dla opłaty sądowej z powołaniem się jedynie na dokonane zajęcie rachunku w trybie zabezpieczenia.

Należy podkreślić, iż w myśl art. 103 w/w ustawy podstawą zwolnienia od kosztów sądowych jest wykazanie braku dostatecznych środków na ich uiszczenie. Korzyść ze zwolnienia od kosztów ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty na rzecz uwzględnienia wniosku. Nieudokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną nie można, w świetle art. 103 w/w ustawy, uznać za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c. Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności (art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.). Dlatego też skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku.

Skoro jednak Sąd Rejonowy zobowiązał pozwanego do przedstawienia faktów i dowodów potwierdzających tezę o braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych, Sąd Okręgowy dokonał również analizy tejże dokumentacji w świetle sformułowanych przez pozwanego w zażaleniu zarzutów.

W ocenie Sądu Okręgowego dokumentacja w postaci wyciągu z rachunku bankowego z dnia 30.06.2015r. (bank (...)) i zawiadomienia o zajęciu rachunku bankowego przez komornika sądowego z dnia 02.06.2015r. jak również dołączone do zażalenia zestawienie wierzycieli i zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego przez komornika sądowego nie jest wystarczającym dla wykazania przesłanek przewidzianych treścią art. 103 w/w ustawy.

Instytucja zwolnienia strony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w polskim systemie wymiaru sprawiedliwości nie jest regułą, stosowana jest w sytuacjach wyjątkowych. Opłaty uiszczane w związku z toczącymi się sprawami sądowymi są dochodem Skarbu Państwa. Zwolnienie z obowiązku ponoszenia opłat jest więc w rzeczywistości kredytowaniem - w tym przypadku - przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą.

Pozwany nie wykazał sytuacji finansowej w sposób pełny, jednoznaczny i klarowny, nie przedkładając dla wykazania tejże właściwej dokumentacji (bilans, sprawozdanie rachunkowe, rachunek zysków i strat, deklaracje złożone dla celów podatkowych). Wskazać należy, iż zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego w związku z zabezpieczeniem dokonanym na podstawie nakazu zapłaty z dnia 18 maja 2015. (sygn.. akt VI GNc 166/15) nie jest wystarczającym zwłaszcza, iż brak jest podstaw dla ustalenia stanu konta bankowego skoro stan ten został przedstawiony jedynie dla

jednego dnia, a dla zobrazowania sytuacji finansowej na koncie wyciąg taki winien obejmować czasokres znacznie dłuższy, brak jednocześnie podstaw dla stwierdzenia, iż konto z którego przedstawiano wyciąg jest kontem jedynym.

Dlatego też podzielając stanowisko Sądu Rejonowego o braku wykazania przesłanek z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzeczono jak w sentencji na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 397 par. 2 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)